

MgA. JAN MOTAL, PhD.

Kabinet pro výzkum divadla a dramatu,
DIFA JAMU, Mozartova 1, 662 15,
Brno, Česká republika
E-mail: motal@jamu.cz

Odborné zaměření

Vědeckopedagogická činnost – teorie a filozofie umění, metodologie výzkumu umění (film, divadlo), fenomenologická hermeneutika a její aplikace v uměnovědách, kognitivní věda, etika médií a religiozita v médiích.

Umělecká činnost – filmový dramaturg, scenárista a režisér; rozhlasová publicistika (komentáře a glosy).

Vzdělání

- 2012 – **PhD.** na DIFA JAMU v programu Dramatická umění, disertační práce na téma *Hermeneutika dějinnosti ve filmovém eseji Karla Vachka a Chrise Markera*.
- 2012 – 2016: doktorské studium v programu Filozofie, obor Religionistika, Filozofická fakulta, Masarykovy univerzity. V průběhu studia absolvovány kurzy z dějin a současné filozofie a estetiky.
- 2010 – **Bc.** na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v programu Filozofie (obor Religionistika). Závěrečná práce: *Reprezentace religiozity v českých televizích*.
- 2009 – **MgA.** na DIFA JAMU v programu Dramatická umění (obor Rozhlasová a televizní dramaturgie a scenáristika).
- 2007 – **BcA.** na DIFA JAMU v programu Dramatická umění (obor Rozhlasová a televizní dramaturgie a scenáristika).

Zaměstnání

Divadelní fakulta, Janáčkova akademie múzických umění, Brno

Od r. 2017 až dosud odborný asistent / 2015–2017: vědeckopedagogický pracovník, 2009–2012: interní doktorand, 2013–2014: externí pedagog.

Vědecká činnost zaměřená na teoretické a metodologické problémy výzkumu divadla a filmu a na filozofii umění. Výuka v doktorském studiu a ateliérech dramaturgie, režie a divadla a výchovy. Vedení a oponentování bakalářských a diplomových prací.

Fakulta sociálních studií, Masarykova univerzita, Brno

Od r. 2014 až dosud odborný asistent / 2009–2012: lektor, 2012–2014: odborný pracovník.

Vědecká činnost zaměřená na etiku médií. Výuka kurzů zaměřených na televizní a rozhlasovou dramaturgii, etiku, vizuální antropologii a vztah médií a náboženství. Vedení a oponentování bakalářských a diplomových prací.

Český rozhlas

Od r. 2015 externí spolupracovník stanice Radio Wave

Publicistika – glosy a komentáře na aktuální kulturní, společenská a politická témata.

Česká televize

Od r. 2007 do 2015 externě spolupracoval jako dramaturg, scenárista a režisér

Dokumentární tvorba, dramaturgie námětů nových pořadů. Více viz filmografie níže.

Hostující přednášková činnost

Od r. 2009 dlouhodobá spolupráce s různými pracovišti, hostující přednášky na Fakultě architektury, Vysoké učení technické, Brno; Filozofické fakultě, Masarykova univerzita, Brno; Katedře divadelní a filmové vědy, Filozofická fakulta, Univerzita Palackého, Olomouc; Institutu etiky a bioetiky, Filozofická fakulta, Prešovská univerzita v Prešově, aj.

V roce 2014 spolupráce s IKSŽ FSV UK na přípravě podkladů pro návrh zákona o komunitních médiích pro Ministerstvo kultury ČR, vedoucí týmu: PhDr. Jan Křeček, Ph.D.

Granty a kolektivní výzkumné projekty

- 2016: řešitel grantu FRMU **Současné etické problémy mediální reprezentace etnicity, migrace a uprchlictví (MUNI/FR/1382/2015)**.
- 2016: spoluřešitel grantu Small Grant IVF **Summer School on Ethics and Media: Media and its Role in the Countries of V4**. Podávající instituce: Filozofická fakulta Prešovská univerzita, SK.
- 2015: spoluúčast na projektu GAČR **Brněnská studiová divadla II: dokumentace – rekonstrukce – analýza (2013-2016, GA13-21421S)**, Divadelní fakulta JAMU, řešitel: prof. PhDr. Josef Kovalčuk, pozice: samostatný výzkum zaměřený na tvorbu A. Goldflama v HaDivadle.
- 2014: spoluúčast na projektu SFK „**Studie vývoje českého hraného kinematografického díla**“, č. p. 0923/2014, Ústav filmu a audiovizuální kultury, FF MU, řešitel: doc. Mgr. Petr Szczepanik, Ph.D. Pozice: analytik části výzkumu zaměřené na artový film.

- 2009–2012: spoluúčast na **OPVK Inovace ve výuce na FSS MU – Katedra žurnalistiky**, CZ.1.07/2.2.00/07.0458, koordinátor studentského rádia a media mentor

Mezinárodní konference

- 2016: 29. 1. Komunikace náboženství: Náboženství a jeho prvky ve virtuální realitě. IKSŽ FSV UK, Praha. Příspěvek: "Komunikační strategie představitelů českých křesťanských církví v sociální síti Facebook".
- 2015: 20.-21. 11. 5th Annual Screen Industries in East-Central Europe Conference: Transformation Processes and New Screen Media Technologies. FTF VŠMU, Bratislava. Příspěvek: "Ethical Aspects of the Post-1989 Transformation of Czech Documentary".
- 2015: 22.-23. 10. Hodnoty a normy v pozdně moderní společnosti: 5. olomoucká sociologická podzimní konference. Filozofická fakulta, UP Olomouc. Příspěvek: "Hodnotová struktura mediálního obrazu religiozity v současném českém televizním seriálu".
- 2015: 18.-19. 9. Flow Konference: Radio a TV studies v Čechách a na Slovensku 02. Nové formáty a možnosti konvergence televizního a rozhlasového média. Filozofická fakulta, UP Olomouc. Příspěvek: "Od interaktivity k freakshow: etické aspekty nových televizních trendů z perspektivy demokratické kompetence" a panel chair kulatého stolu na téma "Metodologie výzkumu pro doktorandy a magistry".
- 2014: 20.-22. 5. Perspektívy profesijnej etiky: 14. Etické myslenie minulosti a súčasnosti. Inštitút etiky a bioetiky FF PU a Centrum bioetiky UNESCO, Vyšné Ružbachy, Slovensko. Příspěvek: "Filmová dokumentaristika jako slepé místo aplikované etiky: problém autonomie respondentů".
- 2014: 11.-15. 5. Religion and Pluralities of Knowledge: 14th EASR Conference, Rijksuniversiteit Groningen, Nizozemí. Příspěvek "Sacralisation of Knowledge and Secularisation of Eschatology in Science Transhumanism".
- 2014: 7. 3. Radio a TV studies v Čechách a na Slovensku: Flow Conference 01, Filozofická fakulta UP, Olomouc. Moderování diskusního panelu "Formát a žánr" a příspěvek "Aktuální stav radio studies" (s Mgr. Andreou Hanáčkovou, Ph.D.)
- 2013: 4. - 6. 10. Brno '13 Media Diversity for Democracy, Community Media Forum Europe, Fakulta sociálních studií MU, Brno. Vyžádaná aktivní účast v diskusním panelu "Rozvoj komunitních médií ČR/SR".
- 2013: 17. - 19. 9. Etika v profesiách: 13. medzinárodná vedecká konferencia z cyklu Etické myslenie minulosti a súčasnosti, Prešovská univerzita, Červený Kláštor. Příspěvek: "Důstojnost novináře ve světle praktického rozumu: Mravní střed v perspektivě Kantovy autonomie."
- 2013: 3. - 6. 9. Religion, Migration, Mutation: 12th EASR Conference, European Association for Study of Religions, Hope University, Liverpool. Příspěvek "Does science mutate into religion? A case of transhumanism."

- 2012: 23. - 24. 4. Budúcnosť médií, MEDIATIKA, Piešťany. Príspevek: "Informační násilí a mýtus interaktivity : Proč nová média nepřináší demokracii."
- 2012: Art & Media in Education 2012: New challenges and opportunities, ArtMediaEducation.sk, ISSN: 1337-902X. Príspevek: "Mezi studenty a uměleckou komunitou : Internetové rozhlasové vysílání na Masarykově Univerzitě."
- 2011: Mezinárodní konference doktorských studií divadelních škol, DIFA JAMU, Brno. Príspevek: "The hermeneutics of film essay or Heidegger's "Besinnung" as the key concept for exploration of essay."

Publikační / tvůrčí činnost

Vědecká

Odborné monografie

- MOTAL, Jan. *Dialog uměním: Filozofie mimésis v kultuře dialogu*. Brno: JAMU, 2016. ISBN 9788074601064
- MOTAL, Jan. *Existenciální divadlo snění*. Brno: JAMU, 2016. ISBN 978-80-7460-097-5
- MOTAL, Jan. *Krása ve filmovém dokumentu*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-7586-3
- MOTAL, Jan. *Hermeneutika dějinnosti ve filmovém eseji Karla Vachka a Chrise Markera*. Brno: JAMU, 2013. ISBN 978-80-7460-038-8

Podíl na kolektivních monografiích a editorská činnost

- MOTAL, Jan – KOVALČUK, Josef (eds.) Jan Roubal: *Divadlo jako neodhozený žebřík: Texty o autorském, alternativním a studiovém divadle*. Brno: JAMU, 2015. ISBN 978-80-7460-085-2.
- SZCZEPANIK, Petr – Johana KOTIŠOVÁ – Jakub MACEK – Jan MOTAL – Eva PJAJČÍKOVÁ. *Studie vývoje českého hraného kinematografického díla*. Praha: Státní fond kinematografie, 2015. ISBN 978-80-260-8911-7.
- MOTAL, Jan (ed.) *Nové trendy v médiích II: rozhlas a televize*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5826-2.

Odborné články (studie a stati)

- MOTAL, Jan. Anxious Affinities: How Theatrical Performance Can Generate a Platform for Interpersonal Dialogue. *Slovenské Divadlo*, 2017, roč. 65, 3, s. 316–326. DOI: 10.1515/sd-2017-0018.
- MOTAL, Jan. From Interactivity to Freakshow: Ethical Aspects of New Television Trends from the Perspective of Democratic Competence. *Czech and Slovak Journal of Humanities*, 1/2017, s. 44–53.
- MOTAL, Jan. Ušpinit si ruce: proč se divadelní výzkum musí odnaučit lpět na čistotě. Studie přijata do recenzního řízení pro *Divadelní revue* 1/2017.

- MOTAL, Jan. Cognitive Phenomenology: the Promising Pragmatic Marriage of Methodologies in the Field of Theatre Studies? *Theatralia*, 19/2016, 2, s. 59–75. ISSN 1803-845X. DOI: 10.5817/TY2016-2-3.
- MOTAL, Jan. Fenomenologická redukce jako naivní vědomí snivce. *E-LOGOS – Electronic Journal for Philosophy*, 2015, 22(1), s. 77–91. ISSN 1805-4951. DOI: 10.18267/j.e-logos.416.
- MOTAL, Jan. Dehumanization of Refugees in Media as a Case of Moral Disengagement. *Ethics & Bioethics (in Central Europe)*, 2015, roč. 5, 3-4, s. 183-196. ISSN 1338-5615.
- MOTAL, Jan. „Not Man for the Sabbath“: Professional Dignity and Ethical Codes. *Ethics & Bioethics (in Central Europe)*, 2014, roč. 4, 3-4, s. 117-122. ISSN 1338-5615.
- MOTAL, Jan. Jedinečnost v zájmu vědy: hermeneutické poznámky ke konjekturálnímu paradigmatu. *E-LOGOS – Electronic Journal for Philosophy*, 2013, č. 1, s. 2-12. ISSN 1211-0442.
- MOTAL, Jan. Habent papam: Volba papeže v českém celostátním tisku. *Sacra*, 2013, roč. 11, č. 1, s. 7-30. ISSN 1214-5351.
- MOTAL, Jan. Reprezentace religiozity v českých televizích. *Sacra*, 2011, č. 2, s. 32-53. ISSN 1214-5351.

Odborné články (recenze a zprávy)

- MOTAL, Jan. K pluralitě perspektiv: 14. mezinárodní konference EASR v Groningenu. *Pantheon* 9/1, 2014. s. 216-219, ISSN 1803-2443.
- MOTAL, Jan. Barbora Spalová: Bůh ví proč. Studie paměť a režimů moci v křesťanských církvích v severních Čechách [analytická recenze]. *Sociální studia*, 2013, roč. 10, č. 2, s. 117-121. ISSN 1214-813X.
- MOTAL, Jan. Vítězství encyklopedismu nad etikou médií [analytická recenze]. *Mediální studia*, 2013, č. 3, s. 356-360. ISSN 1801-9978.

Příspěvky ve sbornících

- MOTAL, Jan. Komunikační strategie představitelů českých křesťanských církví v sociální síti Facebook. In Petra Koudelková. *Komunikace církve: náboženství a jeho prvky ve virtuální realitě*. Praha: Karlova Univerzita, 2016. s. 65-72. ISBN 978-80-87404-59-1.
- MOTAL, Jan. Autonomie sociálního herce a režiséra ve filmové dokumentaristice jako mravní problém. In Vasil Gluchman. *Perspektívy profesijnej etiky: Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Presoviensis: Filozofický sborník 57*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2014. s. 253-260. ISBN 978-80-555-1104-7.
- MOTAL, Jan. Důstojnost a mravní autonomie jako profesní závazek mediálního tvůrce. In Vasil Gluchman. *Etika v profesiách: Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Presoviensis: Filozofický sborník 56*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2013. s. 406-414, 9 s. ISBN 978-80-555-1030-9.
- MOTAL, Jan. Hermeneutika filmového eseje aneb Heideggerovo "Besinnung" jako klíčový koncept pro průzkum eseje. In *Texty z Mezinárodní konference doktorských*

studíí divadelních škol 2011 Brno. Brno: Janáčkova akademie múzických umění v Brně, 2013. s. 40-46. ISBN 978-80-7460-041-8.

- MOTAL, Jan. Mezi studenty a uměleckou komunitou : Internetové rozhlasové vysílání na Masarykově Univerzitě. In Božena Šupšáková. *Umenie & médiá vo vzdelávaní 2012 : nové možnosti a výzvy*. Bratislava: IRIS, 2012. s. 163-176. ISBN 978-80-89238-62-0.

Umělecká

Filmografie

- *Anatomie náboženství* (režie, podíl na scénáři). Česká televize, 2015. Dokumentární minisérie, 3x26 min.
- *Být dýdžej* (režie, podíl na scénáři). Česká televize, 2011. Dokumentární film, 52 min.
- *Meteory českého komiksu* (režie). Česká televize, 2010. Dokumentární film, 52 min.
- *Sen o budování elit* (režie, scénář). Česká televize – JAMU, 2009. Filmový esej, 26 min.
- *Ateismus po česku* (režie, scénář). Česká televize, 2008. Dokumentární film z cyklu *Ta naše povaha česká*, 26 min.
- *Harmonie, dílo společné* (režie, scénář). Cinétikstudio – MBS, 2008. 28 min.

Rozhlas

- Od roku 2015 glosy a komentáře pro cyklus *Prolomit vlny* na Český rozhlas Wave (text, interpretace i nahrávání a střih), každý díl po cca 4 min.
- *Má záštita i píseň*. Český rozhlas, 2007. Dokument (námět, scénář, režie).

Divadlo

- *Romeo a Julie*. *Divadlo V Karanténě*. Inscenace. Režie: P. J. Kryštof. 2010. (dramaturgie, herecký výkon – Paris)